

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Regeringskansliet
Miljödepartementet
Kemikalieenheten

Stockholm 2020-05-29

Yttrande över betänkandet Framtidens kemikaliekontroll (SOU 2019:45, M2020/00226/Ke)

Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) ser positivt på utredningen om ett förbättrat regelverk avseende hantering av farliga kemikalier och oönskade kombinationseffekter vilka skadar vår miljö samt människors och djurs hälsa. KSLA arbetar övergripande för långsiktig hållbarhet inom jord- och skogsbruk samt därtill knuten och välkomnar alla försök att minska riskerna med exponering för en kombination av kemiska ämnen.

Sammanfattning

KSLA:s utgångspunkt är att hanteringen av kemikalier bör omfattas av ett internationellt accepterat regelverk och kontroller, vilka grundar sig på en sektorsövergripande dialog där FNs globala miljömål beaktas. Regler och kontrollsystem bör utvecklas genom nära dialog och kunskapsutbyte i hela kedjan från forskning, myndigheter, brukare och avvärmare.

Ytterligare kunskap efterfrågas

Hantering och kontroll av kemikalier är ett komplext ämne som rymmer flera målkonflikter. Akademien stödjer samverkansinitiativ till ny kunskap och forskning på europeisk nivå. KSLA efterlyser en djupare analys av hur de gröna näringarna påverkas av utredningens förslag och vill påtala behovet av en kompletterande konsekvensutredning.

Internationella problem kräver internationella lösningar

Rent vatten och en långsiktigt hållbar markhälsa är en grundläggande för människors, djur och växters överlevnad på global nivå. Ett europeiskt samarbete i denna fråga är inte bara en central utgångspunkt, utan är helt avgörande för att nå framgång.

KSLA stöder förslaget om att Sverige ska vara pådrivande i arbetet att reglera kombinationseffekter, under förutsättning att inte särskilda regler införs endast i Sverige. Det är av största vikt att regelverket blir gemensamt för hela EU, då jordbrukets konkurrenskraft på den inre marknaden och i Sverige är viktig. Ett enat EU driver förändringsarbetet på global nivå, vilket behövs om inte oönskade hälso- och miljöeffekter ska förskjutas till tredje land.

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Likvärdig registrering och godkännande

REACH lagstiftningen omfattar idag ca 22.000 substanser varav 500 är växtskyddsmedel. Växtskyddsmedlen står idag under registrering, godkännande och kontroll vilket många övriga kemikalier inte gör. Utredningen pekar mycket på effekterna av växtskyddsmedel, men när kombinationseffekter ska diskuteras behöver även övriga kemikaliers hälso- och miljöeffekter kontrolleras i motsvarande grad.

Dialog och ömsesidig kunskapsöverföring

Akademien noterar det gedigna arbete som gjorts i denna utredning och många av förslagen kan i allt väsentligt tillstyrkas. Akademien vill ändå framhålla att frågans komplexitet och de inbyggda målkonflikter som finns, ger upphov till en stor utmaning när det skall genomförs i praktiken. Det är viktigt att nya regelverk och kontroller tar form i nära dialog med berörda aktörer i kedjan så att nettoeffekten korrelerar med syftet och att den praktiska tillämpningen sker på ett transparent och rättssäkert vis. Akademien förordar samverkan mellan myndigheter, bransch- och producentorganisationer i denna fråga, då detta ger en ömsesidig förståelse, god kunskapsöverföring och en bred medvetenhet.

Stockholm 2020-05-29

Jan Fryk
Akademiens preses

Eva Pettersson
Akademiens sekreterare och vd